

8. Francja

	PKB (mld USD)	dynamika PKB (%)	PKB per capita (USD)	inwestycje (% PKB)	inflacja (%) (CPI)	stopa bezrobocia (%)
Francja	1661	0,5	27600	19,2	2,1	9,7

Tradycyjnie ważnym sektorem gospodarki francuskiej jest rolnictwo. Udział produktów rolnych i wyrobów przemysłu przetwórstwa spożywczego w globalnej wartości eksportu jest bardzo wysoki, sięga 15%. Francja zajmuje pierwsze miejsce w świecie w produkcji wina, utrzymuje się w pierwszej piątce producentów buraków cukrowych, mleka, mięsa, zbóż. Podstawę gospodarki rolnej stanowią gospodarstwa rodzinne. Francja posiada dobrze rozwinięte hutnictwo żelaza i stali skupione w ośrodkach na północy kraju i w Lotaryngii. Na wysokim poziomie stoi hutnictwo metali nieżelaznych: miedzi i aluminium. Francuski przemysł włókienniczy, pomimo braku własnych surowców, zajmuje miejsce w pierwszej światowej dziesiątce pod względem produkcji przędzy bawełnianej i wełnianej. Dynamiczny rozwój przeżywają nowoczesne sektory gospodarki, których główne ośrodki pokrywają się z największymi ośrodkami miejskimi oraz portami kraju. Do branż takich zaliczyć należy przemysł samochodowy i lotniczy, elektryczny i elektroniczny, elektromaszynowy.

Gospodarka francuska ze swym potencjałem zajmuje drugie miejsce (po Niemczech) w Europie. Francja jest również czwartym inwestorem świata i trzecim rynkiem pod względem napływu inwestycji zagranicznych. Zajmuje czwarte miejsce na liście największych światowych eksporterów i importerów, w tym drugie w eksporcie produktów rolno-spożywczych i trzecie w eksporcie usług. Według oszacowań dokonanych dla krajów o liczbie ludności przekraczającej 20 milionów, w roku 2003 Francja zajęła 8. miejsce na liście krajów najbardziej konkurencyjnych oraz piąte miejsce na świecie co do wartości PKB – po USA, Japonii, Niemczech oraz Wielkiej Brytanii. Kraj ten jest liderem w światowej turystyce (średniorocznie odwiedza Francję 75 mln turystów). Do atutów gospodarki francuskiej należy zaliczyć silnie rozwinięty przemysł obronny i lotniczy, prężny sektor wysokich technologii produkcyjnych, nowoczesny potencjał usługowy i silnie zróżnicowane rolnictwo. Są to dziedziny, które w sposób szczególny generują dodatnie saldo w handlu zagranicznym. Francja posiada jedną z najlepiej rozwiniętych infrastruktur transportowo-komunikacyjnych (autostrady, lotniska, szybka kolej TGV) i hotelarsko-gastronomicznych.

8.1. Działalność gospodarcza, formalności i koszty

We francuskim systemie prawnym nie ma specjalnej ustawy dotyczącej spółek z kapitałem zagranicznym. Przedsiębiorstwo zagraniczne zamierzające inwestować na terenie Francji ma możliwość wyboru dowolnej formy prawnej w ramach obowiązującego francuskiego prawodawstwa. Nie istnieją ograniczenia dotyczące inwestycji zagranicznych we Francji. Jedynie inwestycje powyżej 1.530.000 euro muszą być notyfikowane Ministrowi Gospodarki, Finansów i Przemysłu.

Proces tworzenia oraz zasady działania spółek są uregulowane w Kodeksie Handlowym.

Istotnym elementem jest ustanowienie siedziby spółki. Siedziba spółki może znajdować się w miejscu zamieszkania jej prawnego przedstawiciela. Jeśli przepisy lub postanowienia umowne nie stanowią inaczej, nie ma ograniczenia czasowego co do takiej lokalizacji siedziby, w przeciwnym razie czas korzystania z lokalu mieszkalnego jako siedziby spółki wynosi maksymalnie 5 lat. W przypadku przedsiębiorców indywidualnych, ustawa zniosła pojęcie „siedziby przedsiębiorstwa” zastępując je

terminem „adres przedsiębiorstwa”. Może on być zgodny z miejscem zamieszkania przedsiębiorcy, bez ograniczenia czasowego.

Kolejną czynnością jest sporządzenie i przyjęcie umowy spółki (statutu) oraz jej regulaminu wewnętrznego. Przygotowując statut spółki, który określa m.in. jej formę i nazwę (logo) należy sprawdzić we francuskim Urzędzie Patentowym (*INPI*) czy wybrana przez wspólników nazwa (logo) nie jest już wykorzystana. Ponadto w statucie należy podać adres siedziby spółki, wysokość kapitału zakładowego, rodzaj i ilość udziałów lub akcji, formę ich wniesienia (gotówka, aport rzeczowy itp.). Statut nie musi być potwierdzony notarialnie, chyba że część kapitału wnoszona jest w aportcie (np. nieruchomości).

Dokumenty spółki powinny być sporządzone w języku francuskim lub w polskim. Dokumenty w języku polskim muszą być zaopatrzone w tłumaczenie na francuski, wykonane przez tłumacza przysięgłego zarejestrowanego w sądzie. W skład dokumentacji wchodzi:

- statut i regulamin wewnętrzny spółki,
- świadectwo niekaralności Prezesa (członków zarządu),
- umowa najmu lub kupna lokalu (lokali),
- zaświadczenie o przelaniu kapitału założycielskiego na konto spółki,
- informacje dotyczące zarządcy lub prezesa,
- zaświadczenie o opłaceniu publikacji ogłoszenia o założeniu spółki w Dzienniku Oficjalnym Ogłoszeń Handlowych (*BODAC*).

Wszelkie niezbędne do rejestracji spółki dokumenty składa się w jednym z Centrów Formalności Przedsiębiorstw (*CFE*) między 30. a 15. dniem przed rozpoczęciem działalności. Administracyjna procedura zgłoszeniowa może zostać dokonana za pomocą internetu.

Rejestracja obowiązuje handlowców prowadzących działalność indywidualną i wszystkie spółki handlowe i cywilne, z wyjątkiem spółek cichych. *CFE* istnieją praktycznie w każdym francuskim departamencie. Są to specjalne oddziały lokalnych izb handlowych, które zajmują się formalnościami rejestracji spółek oraz wszelkich zmian związanych ze statutem lub zarządzaniem. *CFE* weryfikuje otrzymane przez przedsiębiorcę dokumenty i następnie przekazuje je do Rejestru Handlowego i Spółek (*Registre du Commerce et des Sociétés*) przy Sądzie Handlowym w miejscu właściwym dla siedziby spółki, do urzędu podatkowego (*centre des impôts*), organów ubezpieczeniowych itp. celem dokonania stosownych operacji i zapisów związanych z rozpoczęciem funkcjonowania spółki. Po załatwieniu formalności związanych z rejestracją i ukazaniu się ogłoszenia w *BODAC*, Centrum wydaje wyciąg K-bis potwierdzający rejestrację spółki. Wyciąg służy jako dowód istnienia spółki we wszystkich urzędach, bankach i pozwala na praktyczne rozpoczęcie działalności, w tym korzystanie z konta bankowego. Kapitał zakładowy jest wpłacany na konto bankowe spółki, które zostaje uruchomione po rejestracji.

W trakcie procedury tworzenia i rejestracji przedsiębiorstwa wnioskodawca wypełnia średnio około dwudziestu różnego rodzaju formularzy. Koszt formalności związanych z utworzeniem spółki wynosi ok. 760 euro, a procedura rejestracji powinna trwać około 8 dni. Wyciągi z rejestru można zamawiać w dowolnej ilości zarówno przez internet: <http://www.infogreffe.com>, jak bezpośrednio w Rejestrze Handlowym i Spółek, w którym spółka została zarejestrowana.

Nowo utworzona firma uzyskuje przyznawany numer identyfikacyjny tzw. SIRET składający się z 14 cyfr zawierający w sobie numer SIREN (identyfikujący przedsiębiorstwo) oraz NIC (identyfikujący lokalizację lub główną siedzibę firmy).

8.2. Formy prawne działalności gospodarczej we Francji

1. Indywidualna działalność gospodarcza jest odpowiednia do działalności o niewielkim ryzyku i ograniczonych inwestycjach. Ten rodzaj działalności jest łatwy do założenia i prosty w zarządzaniu. Minusem tej formy są wysokie składki socjalne oraz system opodatkowania ograniczający możliwości samofinansowania przedsiębiorstwa indywidualnego. Każdy rzemieślnik, handlowiec czy przemysłowiec rozpoczynając prowadzenie działalności zobowiązany jest wносить składkę na ubezpieczenia społeczne. Składka jest wyliczana na podstawie przychodów firmy. W pierwszych dwóch latach działalności mogą to być roczne stawki ryczałtowe odpowiednio w wysokości 6.258 euro w pierwszym roku działalności i 9.387 euro w drugim roku działalności. Po rozpoczęciu funkcjonowania istnieje możliwość obniżenia składki w oparciu o rzeczywiste przychody uzyskiwane z prowadzonej działalności. Ulgi w opłacie składki mogą uzyskać bezrobotni tworzący przedsiębiorstwo oraz pracownicy najemni chcący utworzyć własną firmę, a także osoby uzyskujące przychody roczne poniżej określonych progów.

Działalność gospodarczą można prowadzić indywidualnie, bez konieczności założenia spółki handlowej czy cywilnej. Aby zostać tzw. handlowcem (*commerçant*) osoby zainteresowane muszą spełniać określone wymogi prawne (pełnoletność, niekaralność), dokonywać we własnym imieniu i na własny rachunek czynności handlowych tytułem działalności zawodowej.

Osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania wolnego zawodu mogą prowadzić działalność indywidualną i wówczas określa się ich pojęciem pracowników niezależnych (*travailleur independant*). Wśród wolnych zawodów rozróżnia się:

- Zawody reglamentowane, regulowane odrębnymi przepisami prawnymi. Przedstawiciele tych zawodów są często zorganizowani w izby czy zrzeszenia. Do tej grupy należą: lekarze, psycholodzy, weterynarze, zawody para-medyczne, architekci, geodeci, zawody „morskie” (*professions de mer*), adwokaci i inne zawody związane z wymiarem sprawiedliwości (tzw. *professions juridiques*), biegli księgowi i rewidenci księgowi, agenci ds. nieruchomości, rzecznicy patentowi, tłumacze konferencyjni (*guide-interpret conferencier national*). Innym, np. agentom ubezpieczeniowym przyznano status szczególny. Niemniej, wszyscy praktykujący wolny zawód reglamentowany muszą przestrzegać zasad etyki zawodowej (*codes de déontologie*) swojej profesji i są poddani kontroli organizacji zawodowych, do

których przynależą. Tytuł osób wykonujących wolny zawód reglamentowany chroniony jest przez prawo.

Obywatele polscy, chcący wykonywać we Francji jeden z ww. zawodów, muszą uzyskać zgodę właściwej izby i wpis na listę uprawnionych do wykonywania zawodu. Często wydanie takiej zgody poprzedza uznanie dyplomu polskiego za ekwiwalent dyplomu francuskiego, koniecznego do wykonywania danej profesji oraz złożenie egzaminów zawodowych udowadniających kompetencje zawodowe niezbędne do prowadzenia praktyki we Francji. Informacje o procedurze uznawania dyplomów (uznanie „akademickie” i uznanie zawodowe) oraz adresy organizacji zawodowych dokonujących uznania zawodowego dyplomu można znaleźć na stronie <http://www.education.gouv.fr/int/refran.htm>.

- Wolne zawody nie reglamentowane, czyli takie, które grupują wszystkie profesje niezwiązane z działalnością handlową, rzemieślniczą, przemysłową czy też rolniczą i nie podlegające odrębnemu uregulowaniu prawnemu. Do tej grupy należą wszystkie osoby, wykonujące niezależnie praktykę, której przedmiotem są usługi intelektualne, np. tłumacze czy konsultanci.
2. Działalność okresowa („nie osiadła”). Prowadzenie sprzedaży przez jakąkolwiek osobę (fizyczną lub prawną) w ramach działalności „nie osiadłej” (*activité non sédentaire*), obejmującej działalność, także sezonową na drogach publicznych, w halach, na jarmarkach, bazarach, targowiskach itp., podlega przepisom szczególnym, które obowiązują wszystkich kupców (*commerçants*). Należy wziąć pod uwagę, że obywatel polski zamierzający prowadzić działalność „nie osiadłą” winien legitymować się stosownymi zaświadczeniami, że posiada zarejestrowane w Polsce przedsiębiorstwo. Osoby pragnące prowadzić działalność „nie osiadłą” muszą także przestrzegać francuskich przepisów dotyczących warunków pobytu i zatrudnienia (pozwolenia na pracę) oraz prowadzenia swej działalności. Przed rozpoczęciem prowadzenia działalności „nie osiadłej” należy złożyć we właściwym lokalnym urzędzie (na obszarze którego działalność ma być prowadzona), oświadczenie (*déclaration*) celem otrzymania karty lub uprawnienia zezwalającego na wykonywanie działalności. Złożenie takiej deklaracji jest wymagane tylko wtedy, gdy wnioskodawca nie zamieszkuje (lub nie posiada siedziby) w gminie, w której ma być prowadzona działalność. Pamiętać trzeba, że wykonywanie działalności „nie osiadłej” w Paryżu podlega przepisom szczególnym, nieco odmiennym od wyżej przedstawionych.
  3. Spółki cywilne, obok spółek handlowych, należą do kategorii spółek posiadających osobowość prawną. Francuskie spółki cywilne posiadają osobowość prawną od momentu rejestracji w Rejestrze Handlowym i Spółek. Status takiej spółki jest regulowany przez przepisy kodeksu cywilnego (artykuł 1832 i następne). Spółka cywilna powstała na mocy aktu (umowy) jednej lub więcej osób ma na celu osiągnięcie zysku przez wspólników. Wspólnicy są odpowiedzialni solidarnie i całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki. Forma spółki cywilnej jest wykorzystywana głównie do prowadzenia działalności w zakresie handlu nieruchomościami, produkcji rolnej lub jest zakładana przez osoby uprawiające wolne zawody.

4. Spółka handlowa to drugi rodzaj spółki, obok spółki cywilnej, należący do kategorii spółek posiadających osobowość prawną. Ten rodzaj działalności regulowany jest francuskim Kodeksem Handlowym. Spółka handlowa zostaje powołana w wyniku zawarcia umowy spółki (statut spółki) przez wspólników. Umowa musi mieć formę pisemną, ale nie we wszystkich przypadkach musi w sporządzaniu umowy uczestniczyć notariusz. Do spółek handlowych zaliczane są:
- a. Spółka jawna (*société en nom collectif – SNC*). W tej spółce wszyscy wspólnicy muszą być handlowcami (*commerçant*). Każdy wspólnik ma prawo reprezentować spółkę, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. W spółce jawnej każdy wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką. Wierzyciel może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Przeważnie są to spółki rodzinne, lecz ta forma prawna jest także wykorzystywana przez zagranicznych inwestorów i przedsiębiorców, ze względu na korzystny system podatkowy. Spółka nie wymaga określenia minimalnego kapitału.
  - b. Spółka komandytowa zwykła (*société en commandite simple – SCS*). W spółce francuskiej występują dwa rodzaje wspólników: komplementariusze (*les associés commandités*) zarządzający spółką, reprezentujący ją i odpowiadający za jej zobowiązania całym majątkiem oraz komandytariusze (*les associés commanditaires*), których odpowiedzialność za długi spółki jest ograniczona do wysokości sumy komandytowej. Komandytariusze nie pełnią żadnych funkcji w zarządzie spółki, ale mają prawo do kontroli jej działalności.
  - c. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (*société à responsabilité limitée – SARL*). Forma ta, zbliżona do polskiej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jest najbardziej rozpowszechnioną formą prowadzenia działalności gospodarczej we Francji. Spółka ta posiada od 2 do 50 wspólników. Może także występować pod formą spółki jednoosobowej (*EURL – entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée*), gdzie jedynym wspólnikiem jest osoba fizyczna lub prawna. Od 6 sierpnia 2003 wysokość kapitału zakładowego określa statut spółki, a ustawodawca nie narzuca minimum. SARL/EURL może wystąpić w dwóch odmianach. SARL/EURL o kapitale zakładowym stałym (*à capital fixé*) albo SARL/EURL o kapitale zmiennym (*à capital variable*). Wspólnicy spółki ponoszą odpowiedzialność za długi spółki do wysokości wniesionych wkładów (udziałów), czyli jest to tzw. odpowiedzialność ograniczona. Udziały mogą być swobodnie przekazywane w drodze dziedziczenia czy w przypadku likwidacji wspólności majątkowej między małżonkami oraz wstępnymi i zstępnymi. Zbycie udziałów osobom trzecim, obcym wobec spółki wymaga zgody większości wspólników, reprezentujących co najmniej 3/4 udziałów w kapitale zakładowym. Udziały są swobodnie zbywane między wspólnikami spółki. Spółka jest zarządzana przez jednego lub kilku dyrektorów (*gérant*), którzy nie muszą być wspólnikami. Dyrektor reprezentuje spółkę wobec osób trzecich. Dyrektor, który nie jest udziałowcem lub posiada mniej niż 50% udziałów jest uważany za pracownika spółki i opłaca składki społeczne, jak każda osoba wykonująca wolny zawód. Przyjęcie bilansu rocznego jest zatwierdzane przez zgromadzenie wspólników w ciągu 6 miesięcy od zakończenia roku obrachunkowego.

- d. Spółka akcyjna (*société anonyme – SA*) to jedyna forma spółki, która może być notowana na giełdzie. Forma ta jest używana przez duże przedsiębiorstwa. Spółka akcyjna wymaga minimum 7 akcjonariuszy, którzy mogą być obcokrajowcami. Tylko spółki notowane na giełdzie mogą wydawać akcje na okaziciela. Kapitał zakładowy spółek akcyjnych wynosi minimalnie 37.000 euro, a w przypadku spółki notowanej na giełdzie – 225.000 euro, z tym, że co najmniej połowa kapitału zakładowego musi być pokryta w momencie rejestracji, reszta w ciągu 5 lat. Wejście na giełdę wymaga zezwolenia Komisji Transakcji Giełdowych (*COB*). Spółka akcyjna ma obowiązek wyznaczyć jednego lub, w niektórych przypadkach, dwóch niezależnych rewidentów księgowych do sprawdzenia rocznych rachunków. Rewident ma zaś obowiązek zgłaszania wszelkich nieścisłości lub przestępstw finansowych do prokuratora. Tak jak w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, uchwały zwykłego zgromadzenia akcjonariuszy zapadają większością głosów, chyba że statut spółki stanowi inaczej. Uchwały zgromadzenia nadzwyczajnego wymagają większości 2/3 głosów.
5. Spółka cicha (*société en participation*) należy do kategorii spółek nieposiadających osobowości prawnej. Taka spółka, zakładana zazwyczaj przez grupy profesjonalistów (lekarzy, pielęgniarki, akuszerki, itp.) podlega zarejestrowaniu i działa na podstawie umowy wspólników, która jest nieznaną osobom trzecim. Wspólnicy ponoszą odpowiedzialność solidarną, całym swoim majątkiem, za długi spółki. Spółka cicha nie wymaga skomplikowanych formalności i posiada prostą, mało kosztowną strukturę. Jest dobrą formą prawną dla prowadzenia działalności krótkookresowej lub do realizowania określonych zadań na rzecz wspólników.
6. Zgrupowanie w interesie ekonomicznym (*Groupement d'intérêt économique*) pozwala przedsiębiorstwom grupować się we wspólnej strukturze, przy zachowaniu przez członków pełnej niezależności. Zgrupowanie charakteryzuje się następującymi cechami:
- musi działać jako przedłużenie (rozszerzenie, uzupełnienie) działalności gospodarczej swoich członków,
  - celem jest ułatwianie rozwoju działalności gospodarczej jego członków i poprawa ich wyników ekonomicznych,
  - nie ma obowiązku przynoszenia zysku,
  - posiada pełną osobowość prawną,
  - może być utworzone bez kapitału zakładowego,
  - członkowie zgrupowania są odpowiedzialni bez ograniczeń i solidarnie za długi tego zgrupowania,
  - organizacja i funkcjonowanie zgrupowania są bardzo elastyczne, a ustawa daje dużą swobodę jej członkom.
7. Przedstawicielstwo. Przedsiębiorstwa zagraniczne nie są zobowiązane do posiadania przedstawicielstwa jako zarejestrowanej struktury organizacyjnej. Działalność bez rejestracji jest możliwa, gdy firma zagraniczna wynajmie lokal do prowadzenia działalności i otworzy rachunek bankowy. Natomiast, gdy przedsiębiorstwo zagraniczne posiada lokale tytułem własności lub najmu handlowego i zatrudnia więcej niż jedną osobę we Francji, musi utworzyć strukturę przedstawicielstwa tj.: biuro łączności (*bureau de liaison*), albo oddział (*succursale*). Więcej informacji dotyczących tworzenia przez przedsiębiorców zagranicznych przedstawicielstwa we Francji można uzyskać na stronie internetowej <http://www.affi.fr>.

8. Filia (*filiale*) przedsiębiorstwa zagranicznego jest nową osobą prawną, utworzoną wg przepisów prawa francuskiego, do której spółka matka wnosi co najmniej 50% kapitału. We Francji filie spółek zagranicznych przybierają najczęściej postać spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (*SARL*), spółki jednoosobowej z ograniczoną odpowiedzialnością (*EURL*) lub spółki akcyjnej (*SA*) także o prostej i mało kosztownej strukturze. Wzajemne relacje między spółką-matką a filią ustala podpisana przez obie strony umowa.

8.3. Podatek dochodowy od osób prawnych (*impôt sur les sociétés*)

Do rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych służy deklaracja „2065”. Podatek wyliczany jest na podstawie przychodów roku poprzedniego, opłacany jest zwykle w czterech ratach – do 15 marca, 15 czerwca, 15 września 15 grudnia. Regulacje na temat tego podatku zawiera Generalny Kodeks Podatkowy (CGI).

Ogólna stawka podatku od dochodu spółek jest ustalona w wysokości 33,33%.

8.4. Podatek od towarów i usług (*TVA*)

We Francji stawki podatku VAT na rok 2004 są następujące:

- stawka podstawowa 19,6%
- stawka zredukowana 5,5%, która obowiązuje na niektóre produkty żywnościowe (oprócz alkoholi), produkty potrzebne dla rolnictwa, materiały budowlane, prace remontowe i budowlane w zakresie budownictwa mieszkaniowego i mieszkań socjalnych, sprzedaż nieruchomości spółdzielczych, prowadzenie ośrodków opieki nad osobami niepełnosprawnymi, etc.
- stawka specjalna 2,1% którą objęte są niektóre lekarstwa, niektóre publikacje prasowe, książki, prasa, niektóre produkty związane z działalnością teatralną.

Deklaracje VAT należy składać co miesiąc, a gdy roczny VAT nie przekracza 1 830 euro, deklaracje składa się co trzy miesiące. Deklaracja dotyczy sprzedaży wszelkich towarów i świadczenia usług w ciągu ostatniego miesiąca (lub trzech miesięcy). Podatek jest płatny przekazem bankowym w momencie składania deklaracji. W spółkach, których obroty wynoszą powyżej 15 000 000 euro, podatek opłaca się za pośrednictwem przekazu elektronicznego. Nadpłacona kwota podatku VAT może być może być zaliczona na poczet należnych podatków płatnych w następnych miesiącach po miesiącu, w trakcie którego nastąpiła nadpłata. Dokładne informacje o stawkach podatku VAT na poszczególne grupy produktów i usług można uzyskać na stronie internetowej francuskiego Ministerstwa Finansów <http://www.minefi.gouv.fr>.

8.5. Ważne adresy

- Wydział Ekonomiczno – Handlowy Ambasady Polskiej w Paryżu:
www.weh.ambassade.pologne.net (strona dostępna w języku polskim)
- Ambasada RP w Paryżu: www.ambassade.pologne.net (strona w języku francuskim)
86, rue de la Faisanderie
75116 Paris
- Krajowy Rejestr Spółek Handlowych (*Registre du Commerce et des Sociétés*):
www.euridile.inpi.fr